

ZEILBOTEN IN ZAKFORMAAT

Naar schatting telt Nederland zo'n twee-tot drieduizend radiografische zeilers. Voor de meesten is het zeilen met de miniatuurboten een mooi alternatief voor de zeilloze periode wanneer de 'grote' boot van een welverdiende winterslaap geniet. Net als bij het gewone zeilen zijn er verschillende klassen waarmee zowel recreatief, als in wedstrijdverband wordt gevaren.

TEKST ERIC VAN STATEN

Het is half november, zondagmorgen klokslag half 11. In De Rijd in het Noord-Hollandse Nieuwe Niedorp heeft zich in een zijarm van het kanaal naar Kolhorn een groep radiografische zeilers verzameld. Op de wal staan evenveel bootjes. Het zijn zogenaamde Micro Magics, een klasse die in 1998 door de Duitse modelbotenfabrikant Graupner werd geïntroduceerd en sindsdien onder radiografische zeilers een grote populariteit geniet.

Op allerlei plaatsen in Nederland, maar ook daarbuiten, worden met het slechts vijftig centimeter lange bootje wedstrijden gezeild. Afgelopen jaar werd in ons land het Europees kampioenschap georganiseerd.

De groep in De Rijd ontstond spontaan na de introductie van de Micro Magic. "We zijn geen officiële club, maar allemaal zeilers met dezelfde passie. In principe varen we het hele jaar door. Zelfs als het vriest, proberen wij nog een open stukje water te vinden waar we kunnen varen. Naast de wekelijkse competitie organiseren wij regelmatig teamwedstrijden, maar ook nachtzeilen", vertelt Bert de Graaf. Met een hengel is hij bezig diverse boeien in het water te werpen. Twee worden gebruikt als startlijn, de andere zijn de merktekens van de up-en-downbaan. De boeien, bestaande uit piepschuim ballen, zijn voorzien van loodjes die zorgen dat de vislijnen afzinken en niet aan de kieltjes van de

RG65-zeilers prepareren hun boten.

SPECIALE ZEILEN-BOOT VOOR ABONNEES

Bent u na het lezen van dit artikel enthousiast geworden voor het radiografisch zeilen? Dan hebben wij goed nieuws. In samenwerking met RC Zeilen in Joure biedt *Zeilen* zijn lezers de mogelijkheid om tegen een gereduceerde prijs een speciale uitvoering van de radiografische RG65 Dragon Force te kopen. Deze nieuwe radiografische eenheidsklasse is speciaal ontwikkeld om het radiografisch zeilen nog laagdrempeliger te maken. Na aanschaf hoeft u de boot alleen maar op te tuigen. Binnen een half uur kunt u varen.

De Dragon Force heeft een ABS-romp en is voorzien van een geprofileerde aluminium kiel en kunststof roer. De standaarduitvoering heeft een full-size tuig met carbon mast en giek en boom. De modelboot wordt compleet geleverd met zender en ontvanger.

Lezers van *Zeilen* kunnen de speciale uitvoering van de Dragon Force, met het bekende logo van ons blad op de romp, tegen een gereduceerd bedrag van 190 euro bestellen via www.rczeilen.nl.

Kopers van dit model worden door *Zeilen* uitgenodigd om begin maart naar de

Hiswa Amsterdam Boat Show te komen. De beurs wordt van woensdag 5 tot en met zondag 9 maart gehouden in de RAI in Amsterdam. Op vrijdagavond 7 maart zal in het bassin een indoorzeilkampioenschap worden gehouden om de *Zeilen* Trofee. Bij aankoop van de Dragon Force special Zeilen edition ontvangt iedere koper een gratis toegangsbewijs ter waarde van 15,00 euro.

Bent u al in het bezit van een Dragon Force, dan kunt u natuurlijk ook meedoen met het indoorzeilen of komen kijken en gebruikmaken van de speciale 2=1-actie voor vrijdagavond 7 maart. U krijgt dan twee avondkaarten voor de prijs van één (10,00 euro).

De 2=1-kaarten zijn te koop via www.hiswarai.nl/zeilen met actiecode HW14zeilen.

modelbootjes blijven hangen.

Het op de juiste plaats werpen van de boeien is precisiewerk, dat enige concentratie maar ook handigheid van de werper vraagt. Bert doet het gooien het liefst zelf. Goedbedoelde hulp van medezeilers heeft regelmatig voor verstrikte lijnen en boeien in de rietkragen en bomen gezorgd.

Proefrakjes

Enigszins ongeduldig wachten de deelnemers het uitleggen van de baan af. Een enkeling zet zijn bootje alvast te water om wat proefrakjes te varen. Anderen zijn druk bezig met het trimmen. Alsof het vogels betreft, worden de Micro Magics door de lucht bewogen om te kijken of de zeiltjes er goed op staan.

Na een paar minuten liggen de boeien op hun plaats. Een stem uit een mp3-speler roept de zeilers op om zich klaar te maken voor de eerste wedstrijd van de dag en begint automatisch met de startprocedure. "Een minuut... dertig seconden..." Op de startlijn krielen de Micro Magics zenuwachtig door elkaar. Vanaf de wal proberen de stuurlieden hun bootjes op een goede plek op de lijn te manoeuvreren, wat alles behalve eenvoudig is. Zeker als de wind plotseling opsteekt

en de lichte radiografische bootjes letterlijk plat blaast. De startmachine gaat onverstoord verder. "Twintig, tien, vijf, vier, drie, twee... start." Twee bootjes blijken te vroeg. De stuurlieden worden door hun tegenstanders gesommeerd terug achter de lijn te gaan en opnieuw te starten. Met lichtelijk gemor wordt gehoor gegeven aan de oproep. Net als bij het echte zeilen, kiezen de deelnemers zorgvuldig hun slagen uit naar de in-de-windse boei, die zo'n dertig meter boven de startlijn ligt. Binnen dertig seconden na het startsignaal ronden de koplopers het eerste merkteken. Het waait windkracht vier, met af en toe een uitschieter naar vijf. Op het ruime-windse rak kost het de stuurmannen zichtbaar moeite om hun bootjes op koers te houden. Regelmatig vliegen de MM's letterlijk over de kop. Maar goed dat er geen bemanning aan boord is.

Bij officiële wedstrijden hebben de zeilers afhankelijk van de windkracht de mogelijkheid om te kiezen uit een standaardzeil of diverse verkleinde zeiltjes. Om geen tijd te verliezen met het telkens wisselen van tuigages heeft de Micro Magic-groep in De Rijd voor een meer praktische oplossing gekozen, namelijk een zwaardere (+ 100 gram) kiel.

RADIO LASER

Net als zijn 'volwassen broer' is de radiografische Laser simpel in al zijn eenvoud. Het is een strikte eenheidsklasse, waarbij in absolute zin de stuurman en niet het materiaal bepalend is. Het is in feite een Laser die vier maten kleiner is (1:4) met een paar kleine aanpassingen, zoals een kiel in plaats van midzwaard om het modelzeilen mogelijk te maken. De radiografische Laser werd ontwikkeld door Jon Elmaleh in samenwerking met Bruce Kirby, de ontwerper van de Laser.

Er wordt al geruime tijd over de gehele wereld met de RC Laser gevaren. Sinds 2005 varen er ook RC Lasers in Nederland. In competitieverband wordt zomer en winter gevaren. Inmiddels is de klasse gegroeid tot ruim honderd geregistreerde boten. Op veel plaatsen in Nederland zijn wel boten te vinden, waarbij de concentratie in het midden van het land zit. Er is een vaste groep aanhangers die heel langzaam groeit en er wordt regelmatig gevaren; op één locatie zelfs elke week. Af en toe gaan de Laser-zeilers ook de grenzen over om in omliggende landen te zeilen. Afgelopen juli werd het eerste wereldkampioenschap gehouden.

Volgens importeur Taco Faber is de doelgroep

breed, al is er voor de echte modelbouwer niet veel te doen. De boot wordt zeilklaar (nieuwsprijs 545 euro) geleverd en zit met vijf minuten in elkaar. De klasse ontwikkelt zich goed. De boot is 105,4 centimeter lang, en 40,64 centimeter diep. Er kunnen, afhankelijk van de wind, drie tuigen op waarbij de hoogste mast (A-tuig) 170 centimeter hoog is; zeilklaar gewicht 4,1 kilo. De romp bestaat uit een stuk geblazen polyethyleen, met een waterdicht compartiment voor de elektronica. De zeilen zijn van Mylar met een polyester laminaat. Wie dat wil, kan vrijblijvend een keer proefzeilen met een RC Laser.

Meer informatie: www.rclaser.nl of neem contact op met de Belangengroep RC Laser Nederland 072-5619598 of info@rclaser.nl.

Na twee keer op en neer te hebben gezeild, finisht na een minuut of vijf de eerste deelnemer. Snel gevolgd door de rest van de vloot. Nadat de bootjes opnieuw zijn geprepareerd volgt al snel de volgende race.

Zelf bouwen

Voor veel radiografische zeilers is het zelf bouwen van een boot een belangrijk aspect van de hobby. In tegenstelling tot de eenheids Micro Magic zijn er klassen, zoals de RG65 en de Marblehead of M-klasse, waar men binnen de regels veel ruimte heeft om te experimenteren met rompvormen, uitrusting en zeilen. En dat gaat soms best ver.

Radiografisch zeilen is - als u kijkt naar de kosten - redelijk laagdrempelig. Een basis bouw-pakket voor de Micro Magic, die er is in een standaard- en race-uitvoering, kost rond de tweehonderd euro. Voor een kant-en-klaar model betaalt u het dubbele. Gaat de voorkeur

MARBLEHEAD/M-KLASSE

Nederland heeft enkele duizenden radiozeilers, onder andere te vinden bij de MM-, K-, IOM- en M-klasse. Anders dan bij de M-klasse zijn het vooral eenheidsklassen met veel vaste regels. De M-klasse is een *development class*, dat inhoudt dat alles is toegestaan tenzij het specifiek is verboden of aan beperkingen onderhevig volgens de klasseregels. De M-Klasse wordt in Nederland vertegenwoordigd door KOM, de Klasse Organisatie Marblehead.

Wedstrijdzeilen met een M is pure sensatie! Het is een klasse waarin de strijd tot het uiterste wordt uitgevochten, de boten zijn speciaal ontworpen voor wedstrijden. Voor de waterlijnlengte gaat de M onwaarschijnlijk hard. De Marblehead is een ISAF erkende klasse, net als de IOM en de IOR. De boten zijn uitermate wendbaar en lopen zeer hoog aan de wind. De zeilen zijn, net als bij grote boten, volledig te trimmen, ook op afstand. Bij veel wind worden kleinere tuigen geplaatst.

Nederland heeft ruim 200 M-zeilers, waarvan zo'n 50 actief wedstrijdzeilen. Met name de zeilers uit het bemande zeilen zien het radiografisch zeilen als een goede tactische training. Het enige verschil is dat de schipper op de wal staat.

Tijdens de races worden de 'RRS' gehanteerd, zoals uitgegeven door de ISAF. Appendix E van deze wedstrijdregels is speciaal voor het radiozeilen geschreven.

In juli organiseert de klasseorganisatie samen met de Roei- en Zeil Vereniging Gouda het wereldkampioenschap Marblehead, waaraan naar schatting tachtig boten meedoen.

De klasse is in 1932 ontwikkeld door Roy L. Clough van de Marblehead Model Yachtclub in Massachusetts, USA. De boot moest op de achterbank van een auto passen, vandaar de eisen omtrent lengte (50 inch) en zeiloppervlak (maximaal 800 vierkante inches).

De Marblehead 50/800 klasse is in 1937 door de IMYRU (International Model Yacht Racing Union) als internationale klasse erkend.

De belangrijkste voorschriften: lengte 1275-1290 millimeter; maximale masthoogte 2160 millimeter; maximale zeiloppervlakte 0,516 vierkante meter; kielvlak in één positie; maximale diepte van de kiel 660 millimeter.

Voor meer informatie: www.radiozeilen.nl/marblehead.

K-KLASSE

Jachtbouwer Theun Hoogmoed is de technische ontwerper van het K-zeiljacht. Het model heeft een prachtig gelijnde romp van 1,90 meter lang met een zeiloppervlak van bijna 1 meter. Als een K-jacht op z'n kiel staat is de totale hoogte 2,60 meter. Het jacht weegt 18,5 kilo, waarvan de kiel 12 kilo voor z'n rekening neemt. De romp is van polyester gebouwd volgens de hand lay-up methode, gelcoat in RAL-kleur en twee lagen glasmat. Op de romp zit een okumé, teak of mahonie dek naar keuze. De zeilen zijn vervaardigd van 2,99 o.z. Polycoat van Contender. De zeilen worden gesneden met een computergestuurde snijplotter. De jachten zijn allemaal aan klassevoorschriften gebonden, die bestaan uit een materiaalomschrijving en een 55-tal meetpunten waaraan elk jacht moet voldoen. De K-klasse-organisatie is in 1992 opgericht en heeft als doel wedstrijden te organiseren op diverse plaatsen waar een concentratie van zeilers zit. Een nieuwe boot kost circa 1900 euro, voor een goede gebruikte K ligt de prijs tussen de 700 tot 800 euro. Meer informatie: www.k-klasse-org.nl.

uit naar een K-klasse, dan komt een boot zeilklaar op een bedrag rond de 1900 euro. De aanschafkosten van de meeste andere klassen liggen tussen de Micro Magic en K-klasse in. Groot voordeel van de radiografische modellen is dat u na aanschaf niet veel geld meer kwijt hoeft te zijn. In het geval van de MM spreekt men over enkele euro's aan materiaalkosten voor bijvoorbeeld een nieuw setje zeilen. Deelname aan wedstrijden is veelal gratis. Daarnaast zijn de meeste modellen redelijk klein van formaat, dus praktisch met vervoer en handig om thuis op te bergen. Dure stalling is niet nodig. De meeste radiografische zeilers hebben hun roots liggen in het zeilen met 'echte boten'. Martin Vrijer is jarenlang catamaranzeiler geweest. Vele malen zeilde hij de Ronde om Texel. Dat doet de Egmonder niet meer. Wel zit hij wekelijks aan de waterkant om mee te doen met de Micro Magic-wedstrijden. Zijn grootste passie inmiddels.

Rob van Renswouw is lid van een radiografische zeilclub in Uitgeest. Hij zeilt zijn hele leven al. "Ik roep altijd dat ik mijn schip heb laten bouwen, maar vertel er nooit bij dat die slechts een paar honderd euro heeft gekost." Bert de Graaf had nog nooit gezeild toen hij als modelbouwer besloot om een keer een zeilboot te maken. Inmiddels bezit hij meerdere bootjes. Eén heet *Ettema*, vernoemd naar zijn moeder. "Na haar dood heb ik een kleine erfenis gehad. Van dit geld heb ik een speciale MM in carbonlook gekocht." Taco Faber zeilt met een Laser RC. "Na het verkopen van mijn Laser ontdekte ik via internet dat er een radiografische variant bestond van mijn laatste boot en heb ik een Laser RC gekocht", aldus de Alkmaarder. "Het varen met mijn Laser RC bezorgt mij evenveel plezier als toen met mijn echte Laser; vaak ben ik na een dagje zeilen net zo moe en voldaan." Remco Sol, in het dagelijks leven eigenaar van

Winner Yachts in Enkhuizen, is al van kindsaf aan in de ban van modelbootzeilen. "Vroeger probeerde ik van zeilbootjes uit de speelgoedwinkel echt zeilende exemplaren te maken. Naast het gewone zeilen is het voor mij de leukste hobby die er is. Lekker klooiën aan je bootje en het vooral steeds mooier en beter maken." Remco heeft even getwijfeld of hij een Micro Magic zou kopen. "Kant-en-klaar vond ik dit model te duur en zelf bouwen, daar ontbrak de tijd voor. Vandaar dat ik voor de Dragon Force heb gekozen. Het leuke is dat dit een strikte eenheidsklasse is, maar met voldoende vrijheid om beperkt te kunnen experimenteren met zeilen (zelf maken) en a,b,c-tuigages. Het bootje reageert geweldig; de snelheid verbaast mij positief, veel trimfuncties, waarbij je de effecten goed kunt zien. Nu nog meer boten op het water en een echt circuit in heel Nederland en het is echt leuk", aldus Remco, die onlangs op het eerste Nederlands kampioenschap negende werd. ●

MICRO MAGIC

Wanneer u Micro Magic leest, denkt u niet meteen aan een RC-zeilboot. Micro slaat op de bescheiden afmeting; lengte 53 centimeter, hoogte inclusief mast en kiel circa 100 centimeter, en een minimum gewicht van 860 gram. Een boot die eenvoudig in de auto is te vervoeren. Magic slaat op de uitzonderlijk goede zeileigenschappen en de mogelijkheden om die te beïnvloeden. Alle trimmogelijkheden die een zeilboot kent, zoals maststand en buiging, bolling, twist en stand van de zeilen, zijn ook bij de Micro Magic mogelijk. Vorm, afmetingen en gewichten zijn aan strenge voorschriften gebonden. Het is daarom niet nodig

met enige regelmaat een nieuwe boot volgens de laatste ontwerpplannen te kopen, om in wedstrijden mee te kunnen. Er worden veel wedstrijden gevaren met de Micro Magic; zowel lokaal onderling als landelijk in de wintercupcompetitie, vanuit de centra Friesland, Rotterdam en Aalsmeer. Met als afsluiting het Open Nederlands kampioenschap. In 2013 werd in Vlaardingen het Europees kampioenschap georganiseerd met 47 deelnemers uit 12 landen. Want de Micro Magic is ook internationaal groot. Op www.micromagic.nl en www.mm-zeilen.nl is alles te vinden over bouwen, zeilen en wedstrijdzeilen met de Micro Magic. De klasse

RG65

De RG65 is in 1950 ontworpen door de Argentijn Juam Ghersi. Zijn idee was een goed zeilend en eenvoudig te transporteren model zeilboot te ontwerpen, dat voor niet al te veel geld te bouwen is. In landen als Spanje, Portugal en Frankrijk is de RG65 al vele jaren een populaire klasse en ook in Duitsland en Zwitserland is de mini-monohull ontdekt. In ons eigen land groeit de belangstelling voor deze sportieve modelboot eveneens. Zo is een enthousiaste groep zeilers in de omgeving van Blokzijl actief, maar ook in het Amsterdamse IJburg. Er is een open klassestructuur, waardoor er vele modellen die aan de simpele klasseregels voldoen tegen elkaar in wedstrijdverband kunnen zeilen. Tijdens het onlangs gehouden Nederlandse kampioenschap voeren de RG65 en de nieuwe Dragon Force klasse tegen elkaar en deden ze niet voor elkaar onder.

Voor meer informatie: www.rg65.nl

